

Melanistyczny łączak *Tringa glareola* w Gliwicach

Melanistic Wood Sandpiper *Tringa glareola* in Gliwice

Dnia 3 VIII 2005 roku na płytkim zalewisku powstałym z wody opadowej na pokrytym folią dnie budowanej nowej komory składowiska śmieci odpadów komunalnych w Gliwicach (woj. śląskie) widziałem jednego melanistycznego łączaka *Tringa glareola* (fot. 3, str. 132) wraz z dwoma innymi, typowo ubarwionymi ptakami. Już z daleka ten osobnik wyglądał na bardzo ciemnego i cały spód ciała od piersi do pokryw podogonowych był jednolicie szary. Wierzch był ciemniejszy niż u typowych osobników, a z daleka brew i wzór na wierzchu były prawie niezauważalne. Nogi były żółte, jakby przybrudzone i zaskakująco jedynie niewiele ciemniejsze niż u typowych łączaków. Z bliska wszystkie jasne elementy w upierzeniu były nie białe lecz jasnoszare.

Podczas półgodzinnej obserwacji ptak intensywnie żerował i nagle odleciał odzywając się typowym głosem łączaka, a widziane wtedy pokrywy nadogonowe były szare.

W zbiorczym zestawieniu o albinizmie i melanizmie u ptaków (Sage 1962) nie ma wzmianki o tej aberracji u łączaka mimo, że u innych gatunków ptaków siewkowych było takie zjawisko notowane. Podobnego łączaka stwierdzono 14 X 2002 roku w oazie Al-Azraq w Jordanii (Ciach i Ściborski 2008), który – jak wynika z opisu – był ogólnie ciemniejszy niż ptak obserwowany w Gliwicach. Przy czym autorzy także zwrócili uwagę na niezmieniony kolor nóg, określony jako zielonkawy.

Summary

On 3rd August 2005, at a shallow puddle, on the plastic foiled bottom of a pit where a new part of the rubbish-dump of Gliwice City (Silesian voivodship, Southern Poland) will be situated I observed a single melanistic Wood Sandpiper together with two normal birds. From afar the bird seemed to be much more darker in every part of the body than the typical Wood Sandpiper. The whole underparts from the breast to the undertail coverts and underwings were uniformly grey. The upperparts were darker, and from a distance the supercilium and the pattern on the wing coverts were almost indistinguishable. The legs were yellow, looking as if splashed by dirty water, and surprisingly only a little darker than in a normal bird. From a closer distance, every whitish part in a normal bird was pale grey. During half-an-hour observation the bird was intensively feeding and suddenly flew away with a typical voice; then I saw that the uppertail coverts also were greyish.

Literatura

- Sage B. L. 1962. Albinism and melanism in birds. *Br. Birds* 55: 201–225.
Ciach M., Ściborski M. 2008. Plumage aberrations in two Wood Sandpipers *Tringa glareola*. *Wader Study Group Bull.* 115(2): 126

Jacek Betleja

Dział Przyrody, Muzeum Górnośląskie, pl. Jana III Sobieskiego 2, 41-902 Bytom
e-mail: betleja@muzeum.bytom.pl